

POSTANOWIENIE

16 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 16 lipca 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A. W.

przeciwko G. M.

o zapłatę,

oraz z powództwa wzajemnego G. M.

przeciwko A. W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej A. W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z 12 kwietnia 2024 r., V AGa 337/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda-pozwanego wzajemnego na rzecz pozwanego-powoda wzajemnego kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od doręczenia powodowi-pozwanemu wzajemnemu odpisu niniejszego postanowienia, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

[dr]

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do powyższych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód – pozwany wzajemnie wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na nieważność postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach od 27 czerwca 2022 r. do 28 września 2023 r. (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.), a jednocześnie z uwagi na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, które przedstawił w formie pytań (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.): (1) „Czy w okresie od 3 lipca 2021 r. (dzień wejścia w życie nowelizacji art. 15zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych - dalej zwanej jako ustawa COVID-19) do 28 września 2023 r. (dzień wejścia w życie nowelizacji k.p.c.) sąd rozpoznający apelację w postępowaniu cywilnym, z wyjątkiem spraw rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym, winien składać się z jednego sędziego (stosownie do treści art. 15zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy COVID-19) czy też z trzech sędziów (stosownie do treści art. 367 § 3 k.p.c. w brzmieniu do 27 września 2023 r.)?”; (2) „Czy wady dzieła na gruncie art. 560 § 4 k.c. w zw. z art. 638 § 1 k.c. są istotne, jeżeli obiektywnie mogą prowadzić do znacznego utrudnienia bądź uniemożliwienia korzystania z dzieła w jakikolwiek przyjęty w obrocie sposób (obiektywne rozumienie wady istotnej), czy też jeżeli mogą prowadzić do znacznego utrudnienia bądź uniemożliwienia korzystania z dzieła w sposób, w jaki korzystałby z niego przeciętny nabywca tego rodzaju dzieła (zobiektywizowane rozumienie wady

istotnej), czy też są istotne wtedy, kiedy znacznie utrudniają bądź uniemożliwiają korzystanie z dzieła w sposób zamierzony przez zamawiającego przy zawarciu umowy o dzieło (subiektywne rozumienie wady istotnej)?”; (3) „Czy na gruncie art. 560 § 4 k.c. w zw. z art. 638 § 1 k.c. można uznać ujawnione wady dzieła (obiektywnie istniejące) za nieistotne, jeżeli zamawiający korzysta z dzieła w taki sposób, w jaki zamierzał z niego korzystać przy zawieraniu umowy o dzieło, prowadzi przy wykorzystaniu dzieła zamierzoną przy zawieraniu umowy o dzieło działalność i osiąga z niej dochody, także jeżeli wskutek wad dzieła dochody te są nieznacznie mniejsze, o naprawy konieczne do usunięcia wad tego dzieła?”

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga zidentyfikowania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Problemy sformułowane przez skarżącego nie mają cech zagadnienia prawnego w znaczeniu określonym wyżej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego kwestia niedostatecznie legitymowanego i nieproporcjonalnego – w świetle art. 45 ust. 1 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP – obniżenia standardu ochrony sądowej przez odstępianie od kolegalności orzekania w sądzie drugiej instancji została wyjaśniona w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasadzie prawnej - z 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22, w której przyjęto, że rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej

instancji w składzie jednego sędziego ukształtowanym na podstawie art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy COVID-owej ogranicza prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji), ponieważ nie jest konieczne do ochrony zdrowia publicznego (art. 2 i 31 ust. 3 Konstytucji) i prowadzi do nieważności postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.). Przyjęta w uchwale wykładnia prawa obowiązywała od dnia jej podjęcia.

Ustawą z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1860), która weszła w życie 28 września 2023 r., ustawodawca zdecydował o uchyleniu art. 367 § 3 k.p.c., w stosunku do którego art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy COVID-19 był wyjątkiem, oraz o wprowadzeniu w art. 367¹ k.p.c. jako zasady jednoosobowego składu sądu w postępowaniu apelacyjnym. Rozpoznanie sprawy w takim składzie nie naruszało wyznaczonego ustawą zwykłą standardu (zob. też wyrok Sądu Najwyższego z 3 czerwca 2025 r., II USKP 32/25).

Sposób, w jaki należy wyklądać pojęcie wada istotna dzieła (art. 560 § 4 k.c. w z art. 638 § 1 k.c.) został objaśniony w piśmiennictwie i orzecznictwie, w których akcentuje się konieczność dokonywania bardziej szczegółowych ocen *ad casu*, na tle okoliczności konkretnych spraw. O właściwościach, jakie ma mieć dzieło decydują przede wszystkim strony umowy, które powinny określić jego właściwości oczekiwane przez zamawiającego. Przyjmujący zamówienie do tych oczekiwań powinien odnieść się najpierw przy zawieraniu umowy, przez zadeklarowanie, czy jest w stanie spełnić oczekiwania zamawiającego, a potem w procesie wykonania umowy. Nie oznacza to jednak, że właściwości dzieła determinuje wyłącznie wola zamawiającego. Jeżeli bowiem przedmiotem umowy są dzieła, dla których istnieją pewne standardy, z zachowaniem których powinny być wykonane nie z uwagi na estetykę, lecz bezpieczeństwo eksploatacji, to dzieło musi być wykonane z ich zachowaniem, niezależnie od tego, czy zamawiający zostanie o tych wymaganiach poinformowany przez przyjmującego zamówienie. Umowa o dzieło wtedy zostaje należycie wykonana, gdy dzieło ma właściwości wynikające z ustalonych dla niego norm i uzgodnione przez strony. Zamawiający ma prawo oczekiwać, iż dzieło zostało wykonane bez wad technicznych i korzystanie z niego nie stworzy

niebezpieczeństwa dla zdrowia i życia jego samego lub osób trzecich. Gdyby tak było, to korzystanie z dzieła byłoby wyłączone. Wady istotnej dzieła nie można ograniczać wyłącznie do takiej, która uniemożliwia korzystanie z niego zgodnie z jej przeznaczeniem. Wadą istotną jest także wada, mimo której rzecz może być używana, lecz przy istotnym dyskomforcie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2004 r., II CK 388/03). Jeżeli przyjmującemu zamówienie zakomunikowane zostały indywidualne preferencje estetyczne zamawiającego co do dzieła, a przyjmujący zamówienie zadeklarował, że są możliwe do zrealizowania i je zrealizuje, to wadę istotną dotknięte jest także dzieło niemające ostatecznie tych uzgodnionych właściwości.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 7 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 r. poz. 1800), orzeczono jak w postanowieniu.

[dr]

[a.ł]